

บทที่ 12

ศาสนาและวิทยาศาสตร์

“อาลี บุตรเขตของพระโมฮัมหมัดกล่าวว่า “สิ่งที่เข้ากับวิทยาศาสตร์ย่อม สอดคล้องกับศาสนาด้วย” สิ่งที่มีปัญญามนุษย์ไม่สามารถเข้าใจได้ศาสนาก็ไม่ควรยอมรับ ศาสนาและวิทยาศาสตร์เดินคู่เคียงกันไป และถ้าศาสนาใดขัดแย้งกับวิทยาศาสตร์ศาสนานั้น ก็มีใช้ความจริง” – พระอับดุลบาฮา ใน ‘สุนทรพจน์ที่กรุงปารีส’

ความขัดแย้งเกิดจากความผิดพลาด

คำสอนเบื้องต้นข้อหนึ่งของพระบาอาอุลลาห์ก็คือว่าวิทยาศาสตร์อันแท้จริงและศาสนานันแท้จริง จะต้องสอดคล้องต้องกันเสมอ ความจริงย่อมเป็นอย่างเดียวกันและเมื่อใดที่ปรากฏมีความขัดแย้งเกิดขึ้น นั้นมิใช่เนื่องมาแต่ความจริงแต่มาจากความผิดพลาด ในระหว่างที่พวกเขาเรียกกันว่าศาสนาและ วิทยาศาสตร์นั้นได้มีความเป็นปฏิปักษ์ต่อกันอย่างรุนแรงทุกยุคทุกสมัยแต่เมื่อมองย้อนไปถึงการเป็น ปฏิปักษ์เหล่านั้นในสายตาของความเป็นจริงเราก็สามารถจะพบร่องรอยของมันได้ทุกครั้งว่าเกิดมาจากความ โง่เขลา อคติ ความอวดดี ความละโมภ ความใจแคบ การจำกัดเสรีภาพทางความคิด ความดื้อรั้นและอื่นๆ อันเป็นสิ่งที่แตกต่างจากวิญญานแท้จริงของศาสนาและวิทยาศาสตร์ เพราะว่าวิญญานของสองสิ่งนี้เป็นอัน เดียวกัน ดังที่ฮัคซลีย์กล่าวว่า “การกระทำอันยิ่งใหญ่ของนักปรัชญามีได้มิได้เป็นผลการบัญญัติของเขา เหล่านั้นแต่ส่วนมากเป็นผลจากการใช้ปัญญานั้น ในทางวิญญานแห่งศาสนาความจริงมักจะเกิดแก่ความ อวดทน ความรัก ความเด็ดเดี่ยว และความเห็นแก่ตนของเขามากกว่าความหลักแหลมทางเหตุผล” บูล นัก คณิตศาสตร์ให้ความเชื่อแก่เราว่า “การยกเหตุผลทางเรขาคณิตส่วนมากเป็นเสมือนการอธิษฐานเป็นการ ร้องขอแสงสว่างต่อพระผู้ทรงไม่จำกัดเพื่อสิ่งที่จำกัดดวงจิตที่จำกัด พวกสาวกที่ไร้คุณค่าบรมครูที่ยิ่งใหญ่ แห่งโลกเหล่านี้ซึ่งเป็นผู้นับถือตัวอักษร มิใช่นับถือเจตนารมณ์แห่งคำสอนซึ่งมักจะเป็นพวกจ้องล้างศาสนา องค์หลังๆ และเป็นพวกขัดขวางความก้าวหน้าของศาสนาอย่างขมขื่นที่สุด พวกเขาได้เรียนรู้แสงสว่างบาง บางส่วนของศาสนาซึ่งเขาถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และนิยามลักษณะของมันด้วยสายตาที่จำกัดอย่างมั่นคงและ ระมัดระวังอย่างที่สุด และเขาถือว่าเป็นประทีปอันแท้จริงดวงเดียวแม้ว่าพระผู้เป็นเจ้าจะส่องแสงสว่างดวง ที่สว่างยิ่งกว่าลงมาให้จากแหล่งใหม่ด้วยพระกรุณาอันมีรู้สิ้นสุดของพระองค์และแม้ผู้ถือดวงประทีปองค์ใหม่ จะถือดวงไฟแห่งการจรรโลงใจที่สุกใสยิ่งกว่าดวงก่อนๆ ก็ตามแทนที่พวกเขาจะต้องรับแสงสว่างดวงใหม่ และสัจธรรมและสักการะด้วยความขอบคุณต่อพระบิดาแห่งประทีปทั้งมวลพวกเขากลับพากันโกรธแค้นและตื่น ตระหนก ประทีปดวงใหม่นี้มิได้ตรงกับความคิดของพวกเขาไม่มีสีสันท่วงที่พวกเขาทั้งหลายนับถือ และ

มิได้ส่องแสงออกมาจากสถานที่ที่เขาเคารพ ฉะนั้นแม้จะสูญเสียสักเท่าใดก็ตามเขาจะต้องระงับดับลงให้ได้ โดยเกรงว่าประทีปดวงนั้นจะนำมนุษย์ให้หลงออกจากทางวิญญาณ! พวกศัตรูของเหล่าศาสดาเป็นบุคคลชนิดนี้ เป็นผู้นำตบอดของพวกคนตบอดเป็นผู้ขัดขวางคำสอนใหม่และสมบูรณ์กว่าและยึดถืออยู่ในสิ่งที่เขาคิดเอาว่าเป็นสัจจะ ส่วนพวกอื่นๆ เป็นพวกที่ร้ายยิ่งกว่าเพราะกระทำการขัดขวางความจริงด้วยผลประโยชน์ที่เห็นแก่ตนหรือขัดขวางความก้าวหน้าเพราะไร้ศีลธรรมและมีแต่ความเฉื่อยชา

การจ้องล้างบรรดาศาสดา

บรรดาองค์ศาสดาในขณะที่ปรากฏพระองค์ขึ้นมามักจะถูกคนทั่วไปเหยียดหยามและปฏิเสธไม่ยอมรับ ทั้งองค์ศาสดาและเหล่าสาวกของพระองค์ก็ล้วนยอมรับการลงทัณฑ์ทรมานจากศัตรูทั้งได้อุทิศทรัพย์สินและชีวิตให้ตามวิถีทางของพระผู้เป็นเจ้า แม้ในยุคของเรานี้ก็เป็นเช่นเดียวกัน แต่ พ.ศ.2387(ค.ศ. 1844) เป็นต้นมาผู้นับถือศาสนาบาปี้และบาไฮในอิหร่านนับหมื่นๆ คนได้รับความทุกข์ทรมานถึงแก่ชีวิตอย่างทารุณโหดทั้งนี้เพราะศาสนาของตน มีจำนวนอีกมากกว่านี้ที่ได้ถูกจำคุกถูกเนรเทศและอยู่ในสภาพยากจนและต่ำต้อย ศาสนาอันยิ่งใหญ่หลังสุดนี้ “อาบซุมไปด้วยโลหิต”ยิ่งกว่าศาสนาแต่เก่าก่อนและการสังหารชีวิตก็ยังคงมีอยู่จนกระทั่งปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้ได้เกิดแก่ศาสดาทางวิทยาศาสตร์ด้วยเหมือนกัน โจจาร์โน บรูโนถูกเผาทั้งเป็นในฐานะที่เป็นขัดแย้งกับศาสนาใน พ.ศ.2143 (ค.ศ. 1600) เพราะเขาได้สอนว่าโลกหมุนรอบดวงอาทิตย์ ต่อมาอีกไม่กี่ปี กาลิเลโอ นักปราชญ์ผู้มีชื่อก็ต้องคุกเขาลงขอโทษและเลิกสอนทฤษฎีอันเดียวกันนี้เพื่อจะไม่ต้องประสบชะตากรรมเช่นเดียวกันกับโจจาร์โน บรูโน ต่อมา ดาร์วิน และผู้นำทางภูมิวิทยาสมัยใหม่ได้ถูกปรักปรำอย่างรุนแรงในความกล้าหาญคัดค้านคำสอนแห่งพระคัมภีร์คริสตศาสนาที่กล่าวว่าโลกได้สร้างขึ้นในหกวันและมีอายุน้อยกว่า 6 พันปี อย่างไรก็ตามการโต้แย้งขัดขวางต่อความจริงทางวิทยาศาสตร์นี้มีได้มาจากวงการฝ่ายศาสนาเท่านั้น พวกนักวิทยาศาสตร์ที่นิยมในเวลานั้นก็เป็นศัตรูกับความก้าวหน้าเช่นเดียวกับทางฝ่ายศาสนา โคลัมบัสได้ถูกพวกที่เรียกกันว่านักวิทยาศาสตร์ในยุคของเขาหัวเราะเยาะซึ่งเป็นพวกที่พิสูจน์เอาตามความพอใจของตนว่าถ้าหากเรือไปถึงแผ่นดินที่อยู่คนละซีกโลกเป็นผลสำเร็จจริงแล้วก็จะไม่สามารถกลับขึ้นมาได้อีกอย่างแน่นอน! กัลวานี ผู้นำทางวิทยาการไฟฟ้าต้องถูกพวกมิตรสหายผู้ทรงความรู้เย้ยหยันทั้งยังถูกเรียกว่า “อาจารย์สอนกบเต็นรำ” ด้วย ฮาร์วีย์ ผู้ค้นพบวงจรของโลหิตต้องถูกพวกสหายร่วมอาชีพเย้ยและตามจ้องล้างทั้งขับไล่ออกจากการสอนในมหาวิทยาลัยเพราะเหตุที่เขามีความคิดผิดธรรมดา เมื่อ สตีเวนสัน ประดิษฐ์เครื่องรถจักร นักค่านวณชาวยุโรปในสมัยนั้นแทนที่จะลืมหัดศึกษาหาความจริงกลับใช้เวลาเป็นปีๆ เพื่อพิสูจน์ตามความพอใจของตนว่ารถจักรบนรางลื่นนั้นไม่สามารถจะลากรถพวงไปได้เพราะล้อรถจะลื่นไถออกไปและขบวนรถไฟก็จะไม่เคลื่อนไปได้ ตัวอย่างเช่น

นี้จะเห็นได้มากมายทั้งในประวัติศาสตร์โบราณและสมัยใหม่ แม้กระทั่งในยุคของเรานี้ ดร.ชาเมนฮอฟผู้ประดิษฐ์ภาษาเอสเพอรานโตก็ต้องต่อสู้กับการยับยั้ง เหยียดหยามและการขัดขวางอย่างโง่งมซึ่งได้เกิดแก่โคลัมบัส กัลวานีและสตีเวนสันมาแล้ว ทั้งนี้ก็เพื่อภาษาที่ได้ใช้กันทั่วโลก แม้ภาษาเอสเพอรานโตซึ่งได้คิดประดิษฐ์สำเร็จเมื่อเร็วๆ นี้ ในพ.ศ.2430(ค.ศ.1987) ก็ต้องมีผู้ประสบความสำเร็จด้วยเช่นเดียวกัน

อรุณการแห่งการปรองดอง

อย่างไรก็ตามในราวๆ 50 ปีที่แล้วมากาลเวลาก็เปลี่ยนแปลงไป แสงสว่างดวงใหม่แห่งสัจจะได้โผล่ขึ้นซึ่งทำให้การขัดแย้งในศตวรรษก่อนๆ กลายเป็นสิ่งพ้นสมัยไปอย่างน่าประหลาด เดียวนี้พวกวัตถุนิยมผู้โอ้อวดและไม่นับถือพระเจ้าผู้ซึ่งไม่กี่ปีก่อนอ้างว่าจะขับไล่ศาสนาออกไปให้หมดสิ้นจากโลก ไปอยู่ไหนเสียเล่า?

เรายังได้ยินเสียงตะโกนร้องของพวกเราแต่เวลาของพวกเราสั้นลงอย่างรวดเร็วทั้งคำสอนของพวกเรา ก็เสื่อมความเชื่อถือลง ปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่าคำสั่งสอนที่เป็นที่ถกเถียงกันอย่างมากเหล่านั้นมิใช่เป็นวิทยาศาสตร์หรือศาสนาอันแท้จริง นักกายวิภาควิทยาสมัยปัจจุบันไม่เชื่อว่า “สมองขับเคลื่อนจิตเช่นดับขับน้ำดี” ดังที่นักวิทยาศาสตร์สมัยเก่าเชื่อถือ และไม่เชื่อว่าความเน่าเปื่อยของร่างกายทำให้วิญญาณเน่าเปื่อยไปด้วย บัดนี้เรารู้ว่าถ้าความคิดของเราจะมีอิสระอันแท้จริงจะต้องเข้าไปสู่โลกแห่งจิตกรรมและไม่จำกัดอยู่แต่ในโลกแห่งวัตถุธรรม เรารู้ว่าสิ่งที่เราเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติเป็นแต่เพียงหยดน้ำในมหาสมุทรเท่านั้นเมื่อเปรียบกับสิ่งที่เราจะต้องค้นคว้าศึกษาอีก ฉะนั้นเรายอมรับว่าความมหัศจรรย์เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ซึ่งมิใช่เป็นไปอย่างผิดกฎธรรมชาติแต่เป็นการกระทำของอำนาจอันลึกลับดังเช่นกระแสไฟฟ้าและแสงเอ็กซ์เรย์เคยเป็นสิ่งลึกลับแก่บรรพบุรุษของเรามาแล้ว ตรงกันข้ามในบรรดาผู้นำทางศาสนาใครเล่ายังคงกล่าวว่าถ้าหากจะไปสู่สวรรค์ได้จะต้องเชื่อว่าโลกนี้สร้างขึ้นภายใน 6 วัน หรือใครเล่าจะเชื่อว่าโรคระบาดในประเทศอียิปต์ดังที่เขียนไว้ในพระคัมภีร์เอ็กโซดัสนั้นเป็นความจริงตามอักษร; หรือดวงอาทิตย์หยุดนิ่งอยู่ในท้องฟ้า (นั่นคือโลกหยุดหมุน) เพื่อให้ยะโฮชูอะติดตามศัตรูของเขาหรือที่ว่าถ้าหากผู้ใดไม่ยอมรับนับถือลัทธิของนักบุญธนาซีอัสแล้ว “ไม่ต้องสงสัยว่าเขาจะต้องทนทุกข์ทรมานอย่างไม่มีวันจบสิ้น” คำกล่าวอย่างนี้อาจยังมีคนพูดกันอยู่อีกแต่ใครเล่าจะเชื่อถือตามตัวอักษรนั้นโดยไม่คิด ความคิดเช่นนี้ไม่มีอยู่ในจิตใจของคนทั้งหลายอีกแล้วมันกำลังผ่านไปอย่างรวดเร็ว โลกแห่งศาสนาเป็นหนี้บุญคุณของนักวิทยาศาสตร์ผู้ช่วยฉีกลัทธิและความเชื่อถืออันน่าเบื่อหน่ายออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยและนำความจริงเข้ามาอย่างเปิดเผย แต่โลกวิทยาศาสตร์ก็เป็นหนี้บุญคุณอันยิ่งใหญ่กว่าต่อนักบวชผู้มีสัจจะและสำเร็จญาณซึ่งไม่ว่าในสภาพใดเขา

ยอมยัดถือสัจจะอันแท้จริงแห่งวิญญาณที่เขาได้ประสบมาและพิสูจน์ให้โลกที่ไม่เชื่อถือเห็นว่าชีวิตไม่ใช่เป็น แต่เพียงเนื้อหนังที่มองเห็นเท่านั้นแต่ชีวิตยังมีสิ่งสำคัญที่มากกว่าที่มองไม่เห็น นักวิทยาศาสตร์และนักบวช เหล่านี้เป็นเสมือนยอดเขาซึ่งได้รับแสงเริ่มแรกของอาทิตย์อุทัยและสะท้อนแสงนั้นลงมาสู่โลกเบื้องล่าง ปัจจุบันนี้ดวงอาทิตย์ได้ขึ้นมาแล้วกำลังสาดแสงส่องไปทั่วพื้นพิภพ ในคำสอนของพระบาฮาอุลลาห์มีคำสอน แห่งสัจจะอันมีค่าซึ่งเป็นที่ประจักษ์แจ้งแก่ดวงวิญญาณว่าศาสนาและวิทยาศาสตร์ย่อมเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกัน

ค้นคว้าหาความจริง

จะเห็นได้อย่างชัดเจนในคำสอนของศาสนาบาไฮในหลักการที่เราจะต้องค้นคว้าหาความจริงนั้น สอดคล้องกับหลักการของวิทยาศาสตร์ที่จะต้องค้นหาความจริงเช่นกัน มนุษย์จะต้องละทิ้งอคติเพื่อเขาจะ ได้ค้นคว้าหาความจริงอย่างไม่มีสิ่งใดปิดบัง

พระอับดุลบาฮากล่าว :-

“เพื่อจะค้นหาความจริงเราจะต้องละทิ้งอคติของเรา ละทิ้งความคิดอันไร้สาระของเราเสีย จิตใจที่เปิดรับความคิดเป็นสิ่งจำเป็นมาก ถ้าหากถั่วแห่งชีวิตของเราเต็มเปี่ยมด้วยตนเองแล้วไซ้ร ก็จะไม่มีความว่างสำหรับน้ำแห่งชีวิต ข้อเท็จจริงที่เราคิดว่าตัวเราเป็นฝ่ายถูกและคนอื่นเป็นฝ่ายผิดนั้น เป็นอุปสรรคใหญ่หลวงแก่วิถีทางแห่งความสามัคคี และความสามัคคีเป็นสิ่งจำเป็นที่เราจะไปสู่สัจ ธรรมได้เพราะสัจธรรมย่อมเป็นเพียงหนึ่งเท่านั้น...”

“ไม่มีความจริงข้อใดจะขัดแย้งกันได้ แสงสว่างย่อมมีประโยชน์ไม่ว่าจะอยู่ในตะเกียงดวงใด: ดอกกุหลาบย่อมงดงามไม่ว่าจะบานในสวนดอกไม้ที่ใดและดวงดาวย่อมมีรัศมีอย่างเดียวกันไม่ว่าจะ ส่องแสงจากตะวันตกหรือตะวันออก! จงละทิ้งอคติแล้วท่านก็จะรักดวงอาทิตย์แห่งสัจจะไม่ว่าจะ ขึ้นมาจากขอบฟ้าด้านไหน ท่านก็จะรำลึกได้ว่าถ้าหากแสงสว่างแห่งสัจจะจากสวรรค์ฉายแสงใน องค์พระเยซูคริสต์ก็จักฉายแสงในองค์พระโมเสสและองค์พระพุทธรเจ้าด้วย นี่แหละคือความหมาย ของการค้นคว้าหาความจริง”

“ทั้งหมายความอีกด้วยว่าเราจะต้องมุ่งขจัดสิ่งที่เราได้เรียนมาแต่เก่าก่อนซึ่งเป็นอุปสรรคแก่ ทางไปสู่สัจธรรมเราจะต้องไม่หวาดหวั่นพรั่นพรึงในการเริ่มต้นศึกษาค้นคว้าใหม่อีก เราจะต้องไม่ ยินยอมให้ความรักในศาสนาใดศาสนาหนึ่งหรือในบุคคลใดบุคคลหนึ่งทำให้ดวงตาของเราบอดและ

ทำให้เราถูกล่ามไว้ด้วยความหลงใหลเข้าใจผิด เมื่อเราหลุดพ้นจากพันธะเหล่านี้และสามารถค้นคว้าได้ด้วยจิตใจที่อิสระแล้วเราก็สามารถไปถึงจุดหมายของเราได้” – จาก “สุนทรพจน์ที่กรุงปารีส” ฉบับภาษาไทยหน้า 196 ถึง 198

อวิชชาที่แท้จริง

คำสอนของศาสนาบาไฮเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับวิทยาศาสตร์และเป็นปรัชญาในการกล่าวว่าลักษณะสำคัญของพระผู้เป็นเจ้าเป็นสิ่งที่มนุษย์เข้าใจไม่ถึงโดยแท้ดังที่อັกซ์เลย์และสเปนเซอร์สอนย่ำว่าลักษณะของอำนาจขั้นแรกอันยิ่งใหญ่ไม่สามารถจะเข้าใจได้เช่นเดียวกับที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าทรงกล่าวว่า “พระผู้เป็นเจ้าเข้าใจทุกสิ่งแต่ไม่มีมนุษย์คนใดจะเข้าใจพระองค์ได้” หนทางที่จะไปสู่ความเข้าใจในเนื้อแท้แห่งพระผู้เป็นเจ้านั้น “ถูกกั้นขวางและผ่านไม่ได้” ทั้งนี้เพราะผู้ที่มีความคิดจำกัดจะเข้าใจพระผู้ไม่จำกัดได้อย่างไร หยตน้ำเพียงหยดเดียวจะเต็มมหาสมุทรได้หรือ หรือว่าผงธุลีที่ปลิวว่อนอยู่ในอากาศจะรวมเอาสกลโลกไว้ได้ละหรือ แต่ว่าสกลโลกก็เป็นพยานของพระผู้เป็นเจ้าอย่างแน่ชัด น้ำทุก ๆ หยดได้ซ่อนเร้นห้วงสมุทรแห่งความหมายไว้และความหมายของสกลโลกก็ซ่อนอยู่ในผงละอองทุก ๆ ชิ้นซึ่งอยู่เหนือขอบเขตความเข้าใจของนักวิทยาศาสตร์ผู้ชาญฉลาด นักเคมีและนักฟิสิกส์ผู้มั่งคั่งค้นคว้าลักษณะของวัตถุต่าง ๆ พวกเขาเข้าใจนับตั้งแต่สิ่งใหญ่โตลงมาถึงอนุจากอนุถึงปรมาณูจากปรมาณูถึงอิเล็กตรอนและอีเธอร์ แต่ทุก ๆ ชั้นนั้นมีความยากลำบากแก่การค้นคว้ายิ่งขึ้น จนกระทั่งสติปัญญาอันลึกซึ้งไม่สามารถจะเข้าใจไปถึงได้และต้องยอมอ่อนน้อมอย่างเกรงขาม ณ เบื้องพระพักตร์พระผู้ทรงไม่จำกัดที่เรามีอาจจะเข้าใจได้ซึ่งยังคงปกปิดอยู่ในความลึกลับอันมีอาจจะหยั่งถึง

เพียงแต่ปรมาณูเดียวเท่านั้นที่แสดงให้เห็นถึงความลึกลับซึ่งผู้มีสติปัญญาอันล้ำเลิศไม่สามารถจะขบคิดได้แล้ว เช่นนี้มนุษย์จะเข้าใจสกลโลกได้อย่างไร เขากล้าได้อย่างไรในการแสวงกล่าวหรือพรรณนาพระผู้เป็นมูลเหตุอันไม่จำกัดของสิ่งทั้งมวล

ความรู้เกี่ยวกับพระผู้เป็นเจ้า

แม้ว่าเราไม่สามารถจะเข้าใจเนื้อแท้แห่งความสำคัญได้แต่เราก็ได้เห็นความกรุณาอยู่ทั่วไป แม้เหตุผลเบื้องต้นแรกไม่อาจเข้าใจได้แต่เราก็ได้รู้จักผลโดยการสัมผัส ดังเช่นรูปภาพของช่างเขียนแสดงให้เห็นผู้รู้เข้าใจถึงความรู้อันแท้จริงของช่างเขียนเช่นเดียวกับความรู้เรื่องสกลโลกในแง่ต่างๆ กล่าวคือความรู้ในเรื่องธรรมชาติ เรื่องธรรมชาติของมนุษย์ เรื่องสิ่งที่มองเห็นได้ด้วยตาและสิ่งที่มองไม่เห็น นี่คือนิยามความรู้เรื่องการ

สร้างของพระผู้เป็นเจ้าซึ่งทรงประทานความรู้อันแท้จริงแห่งพระเกียรติคุณของพระองค์ให้แก่ผู้ค้นคว้าหา
สัจจะแห่งสวรรค์

“สวรรค์ประกาศเกียรติคุณของพระผู้เป็นเจ้าประกาศการกระทำของพระองค์ วันต่อวันกล่าววาจา
และคืนต่อคืนสำแดงความรู้” – จาก บทเพลงสรรเสริญ 16:1-2

ศาสนทูตของพระผู้เป็นเจ้า

สิ่งทั้งปวงแสดงถึงความกรุณาของพระผู้เป็นเจ้าซึ่งบางสิ่งก็แลเห็นได้ชัดและบางสิ่งก็แลเห็นได้ไม่ชัด
ดังเช่นสิ่งต่างๆ วางอยู่กลางแสงอาทิตย์บ้างก็สะท้อนแสงมากและบ้างก็น้อย ก้อนถ่านสะท้อนแสงแต่เพียง
เล็กน้อยส่วนก้อนหินสะท้อนแสงมากกว่า แท่งขอล็กก็สะท้อนแสงมากกว่าก้อนหินแต่ในการแสงเหล่านี้เรา
ไม่สามารถเห็นรูปและสีของดวงอาทิตย์นั้น อย่างไรก็ตามกระจกที่ดีย่อมสะท้อนรูปและสีของดวงอาทิตย์ได้
อย่างสมบูรณ์ เมื่อเรามองดูเงาในกระจกก็เหมือนมองดูดวงอาทิตย์เองที่เดียวก็เช่นเดียวกับที่สิ่งต่างๆ แสดง
ให้เราเห็นถึงพระผู้เป็นเจ้า พวกก้อนหินบอกเราถึงคุณลักษณะบางอย่างของพระผู้เป็นเจ้าดอกไม้ไม่แสดงให้
เราเห็นมากขึ้น พวกสัตว์ที่มีความรู้สึกประหลาดมหัศจรรย์เคลื่อนไหวด้วยสัญชาตญาณและมีกำลังยิ่งแสดง
ให้เราเห็นมากขึ้นอีก แม้ในบรรดามนุษย์ที่มีจิตใจต่ำเราก็มองเห็นถึงความสามารถอันดีเลิศซึ่งแสดงให้เรา
เข้าใจถึงพระผู้สร้างผู้ทรงประเสริฐ ในบรรดาควีนนักบุญและปัญญาชนแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะของพระผู้
เป็นเจ้ามากยิ่งขึ้นแต่ศาสนทูตและองค์สถาปนาศาสนาก็คือกระจกเงาอันสมบูรณ์ซึ่งสะท้อนความรักและ
ความรู้ของพระผู้เป็นเจ้ามาสู่มวลมนุษย์ มนุษย์อื่นๆ ที่เป็นกระจกล้วนมีดมัวด้วยรอยเปื้อนประอะของฝุ่น
ละอองแห่งความเห็นแก่ตัวและอคติแต่บรรดาศาสนทูตและองค์สถาปนาศาสนาเหล่านี้ล้วนบริสุทธิ์ปราศจาก
ราคะ ล้วนอุทิศทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อพระประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้า ด้วยเหตุฉะนั้นท่านเหล่านี้จึงเป็นบรมครูของ
มนุษยชาติ คำสั่งสอนแห่งสวรรค์และอำนาจแห่งพระวิญญาณบริสุทธิ์ที่ผ่านมาจากท่านเหล่านี้ได้เป็นต้นเหตุ
แห่งความก้าวหน้าของมนุษย์ในอดีตและปัจจุบันด้วยเพราะพระผู้เป็นเจ้าทรงช่วยเหลือมนุษย์โดยผ่านทาง
มนุษย์คนอื่นๆ มนุษย์แต่ละคนที่มีชีวิตสูงส่งกว่าดีกว่าก็เป็นวิธีที่ช่วยเหลือพวกที่ต่ำกว่าและผู้ที่สูงที่สุดก็
เพื่อให้เป็นผู้ช่วยเหลือมนุษย์ทั้งมวล เหมือนมนุษย์ทั้งหลายผูกพันกันอยู่ด้วยสายเชือกที่ยึดและหัดได้ถ้า
มนุษย์คนใดอยู่เหนือกว่าระดับของเพื่อนมนุษย์ธรรมดาสายเชือกนั้นก็จะตึง เพื่อนมนุษย์ของเรามักจะชอบดึง
เขากลับลงมาแต่ด้วยกำลังเท่านั้นเขาก็ดึงเพื่อนมนุษย์สูงขึ้นไปด้วยเขายิ่งขึ้นไปสูงเพียงใดก็จะยิ่งรู้สึกว่าโลก
ทั้งโลกพยายามดึงเขากลับลงมามากขึ้น และยิ่งสูงขึ้นขึ้นอยู่กับการช่วยเหลือของสวรรค์ซึ่งเขาได้รับโดยผ่าน
ทางบุคคลไม่กี่คนซึ่งอยู่เหนือเขา ผู้ที่อยู่สูงสุดเหนือมนุษย์ทั้งปวงคือพระศาสดาทั้งหลายคือศาสนทูตของพระ

ผู้เป็นเจ้า ท่านเหล่านี้ล้วนเป็นบุคคลผู้สมบูรณ์ผู้ซึ่งในยุคของแต่ละท่านไม่มีใครจะเปรียบเทียบกับได้และได้แบกภาระของโลกทั้งมวลไว้ ท่านเหล่านี้ล้วนได้รับกำลังจากพระผู้เป็นเจ้าโดยตรง คำที่ว่า “พระองค์แบกภาระแห่งความบาปของเราทั้งหลายไว้” เป็นความจริงแท้ที่เกิดแก่ศาสดาทุกองค์ แต่ละพระองค์เป็น “วิถีทางสัจธรรมและชีวิต” แก่ศาสนิกชนของท่านทั้งสิ้น แต่ละพระองค์เป็นสายธารแห่งพระกรุณาธิคุณของพระผู้เป็นเจ้า แก่ดวงใจทุกดวงที่จะรับเอาได้ แต่ละพระองค์มีบทบาทสำคัญตามโครงการอันยิ่งใหญ่ของพระผู้เป็นเจ้า เพื่อยกระดับของมนุษยชาติ

การสร้างโลก

พระบาฮาอุลลาห์ทรงสอนว่า จักรวาลไม่มีการเริ่มต้นมันเกิดมาจากความรู้ดับสูญของพระผู้ทรงเป็นต้นเหตุอันยิ่งใหญ่ เบื้องแรกพระผู้สร้างทรงมีสิ่งที่พระองค์สร้างเสมอและจะทรงมีอยู่ตลอดไป โลกและระบบหมุนเวียนต่าง ๆ อาจเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปแต่จักรวาลยังคงดำรงอยู่ การสร้างโลกหรือดอกเดซี่หรือร่างกายมนุษย์มิได้กระทำขึ้นโดยมิได้ใช้วัตถุดิบประกอบ มันเป็นการนำเอาธาตุต่าง ๆ มารวมกันก่อนที่ธาตุเหล่านั้นจะจัดกระจายไปก็เพื่อให้ได้แลเห็นถึงบางสิ่งบางอย่างที่เคยเป็นสิ่งลึกลับมาแต่กาลก่อน สักวันหนึ่งธาตุต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะแยกออกไปจากกันอีก สิ่งประกอบกันขึ้นเป็นรูปร่างก็จะอันตรธานไปแต่ไม่มีสิ่งใดสูญหายหรือถูกทำลายไปอย่างแท้จริง มันได้ประกอบกันเป็นรูปร่างอย่างใหม่ขึ้นจากสิ่งต่าง ๆ ที่สลายไป พระบาฮาอุลลาห์ทรงยืนยันถ้อยคำของนักวิทยาศาสตร์ที่กล่าวว่าประวัติศาสตร์ของโลกมิได้มีอายุมา 6 พันปีเท่านั้น แต่นับเป็นพัน ๆ ล้านปีทีเดียว ทฤษฎีแห่งการวิวัฒนาการมิได้ปฏิเสธอำนาจแห่งการสร้างทฤษฎีนั้นพยายามที่จะอธิบายวิธีการที่โลกเกิดขึ้นและอธิบายประวัติศาสตร์มหัศจรรย์ของจักรวาล วัตถุซึ่งนักดาราศาสตร์นักเรขาคณิตนักฟิสิกส์และนักชีววิทยากำลังค่อย ๆ เปิดเผยให้เราเห็นวิธีการนี้ เมื่อเราเข้าใจดีแล้วจะทำให้เรา รู้สึกยำเกรงและใครจะสักการะพระผู้เป็นเจ้ามากกว่าเรื่องราวการสร้างโลกที่ได้เขียนไว้ในพระคัมภีร์ของศาสนายิว อย่างไรก็ตามเรื่องราวเก่าแก่ในพระคัมภีร์เยเนซิสก็มีประโยชน์เพราะแสดงให้เห็นถึงความหมายสำคัญแห่งธรรมในการสร้างโลกด้วยถ้อยคำเพียงไม่กี่คำ ดังเช่นช่างเขียนภาพที่ชำนาญสามารถแสดงความรู้สึกด้วยการขีดเขียนเส้นไม่กี่เส้นซึ่งช่างเขียนธรรมดาอาจจะเขียนอย่างละเอียดแต่ไม่ซาบซึ้งเท่า

พระอับดุลบาฮากล่าวว่า :-

“จงรู้เถิดว่าความจริงที่เข้าใจยากยิ่งข้อหนึ่งก็คือโลกที่ดำรงอยู่นี้ จักรวาลอันไม่มีที่สิ้นสุดนี้ไม่มีการเริ่มต้น... จงรู้เถิดว่าพระผู้สร้างจะปราศจากสิ่งที่พระองค์สร้างมิได้ ผู้ให้ที่ปราศจากผู้รับย่อมเป็นไปไม่ได้เพราะพระนามและคุณลักษณะของพระองค์จะต้องมีสิ่งต่าง ๆ ดำรงอยู่ ถ้าเราสามารถ

นึกถึงเวลาที่ยังไม่มีสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นความคิดนี้จะทำให้ปฏิเสธความเป็นนายของพระผู้เป็นเจ้าของเรามากขึ้น ยิ่งกว่านั้นความเปล่าจะกลายเป็นความดำรงอยู่ไม่ได้ ถ้าหากสิ่งต่างๆ ไม่ดำรงอยู่เลยความดำรงอยู่ก็จะมีไม่ได้ ฉะนั้นเนื้อแท้แห่งเอกภาพนั้นหมายถึงความดำรงอยู่ของพระผู้เป็นเจ้าของเราย่อมคงอยู่ชั่วนิรันดร์และไม่มีการเริ่มต้นหรือสิ้นสุดจนใด แนนอนที่เดียวที่โลกแห่งความดำรงอยู่นี้ก็ไม่มีการเริ่มต้นหรือสิ้นสุดจนนั้น แม้กระนั้นอาจเป็นไปได้ที่ส่วนประกอบแห่งจักรวาลเช่นดวงดาวดวงใดดวงหนึ่งอาจเกิดขึ้นหรือหายไปแต่ดวงดาวอื่นๆ ยังคงดำรงอยู่” – จากหนังสือ Some Answered Questions

ตระกูลของมนุษย์

พระบาฮาอุลลาห์ยังทรงยืนยันความคิดของนักชีววิทยาผู้ค้นพบว่าประวัติร่างกายของมนุษย์นี้เจริญขึ้นมานับล้านๆ ปี เริ่มต้นตั้งแต่สิ่งง่าย ๆ ซึ่งดูเหมือนจะเป็นรูปร่างที่ไม่สำคัญอย่างใด รูปร่างของมนุษย์เปลี่ยนแปลงขึ้นมาเป็นขั้น ๆ อันไม่สามารถนับได้ถึงกาลเวลาอันยาวนานของชั่วอายุบุคคล เปลี่ยนแปลงสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นและดียิ่งขึ้นเป็นลำดับมาจนกระทั่งถึงมนุษย์ในปัจจุบัน ร่างกายของมนุษย์แต่ละคนเติบโตขึ้นตามลำดับขั้นเช่นนี้คือนับตั้งแต่จุดวันเล็กๆ กลมๆ เจริญมาถึงขั้นเป็นมนุษย์อันสมบูรณ์ ถ้าข้อนี้เป็นความจริงของทุกๆ คนเพราะไม่มีผู้ใดปฏิเสธได้ใจเราจึงถือว่าเป็นการเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ศรีของมนุษย์ที่จะยอมรับความเจริญเติบโตของมนุษย์เป็นมาเช่นนี้! นี่เป็นสิ่งที่แตกต่างกันมากที่จะอ้างว่ามนุษย์มาจากลิง มนุษย์ที่อยู่ในครรภ์อาจมีรูปร่างอย่างปลา มีช่องหูหายใจและหางแต่ก็มีไขปลา หากเป็นการเริ่มต้นของมนุษย์ ดังนั้นพัฒนาการอันยาวนานเป็นอันดับหลายขั้นของมนุษย์ดูเหมือนคล้ายคลึงกับจำพวกสัตว์ต่างๆ แต่ก็ยังคงเป็นจำพวกของมนุษย์ซึ่งมีอำนาจแห่งการพัฒนาอันลึกลับแฝงอยู่ภายในดังที่เราได้รู้เห็นอยู่ในปัจจุบันและแห่งการพัฒนาต่อไปในอนาคต ยิ่งกว่านั้นเราหวังว่าอำนาจอันลึกลับแฝงอยู่ภายในนี้จะยังคงทำให้เราก้าวหน้าต่อไปอีกไกล

พระอับดุลบาฮากล่าวว่ :-

“เป็นที่ประจักษ์ชัดโลกแผ่นดินนี้มีได้เกิดขึ้นในรูปปัจจุบันในทันทีแต่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงมาเป็นขั้นๆ จนกระทั่งมาสู่ความสมบูรณ์ในปัจจุบัน... มนุษย์ในยุคเริ่มต้นและในอุทรของโลกก็เหมือนกับการเริ่มต้นในครรภ์มารดาแล้วค่อยๆ เติบโตขึ้นแล้วเปลี่ยนแปลงจากรูปหนึ่งมาสู่อีกรูปหนึ่งจนกระทั่งเขาปรากฏมีความงามและความสมบูรณ์มีกำลังและอำนาจขึ้น แน่ทีเดียวว่าเมื่อเริ่มต้นเขามีได้มีความสวยงามและความโก้เก๋เช่นนี้ และเขาได้รับรูปร่าง แบบ-ความงาม ความดี-มาเป็นขั้นๆ ความเป็นมาของมนุษย์ในโลกนับแต่เริ่มต้นจนมาถึงระดับนี้รูปร่างเช่นนี้และ

สภาพอย่างนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เวลาอันยาวนาน... นับแต่เริ่มต้นความเป็นมาของมนุษย์เขาก็เป็นจำพวกพิเศษชนิดหนึ่ง... ถึงแม้เราจะยอมรับว่ามีร่องรอยของส่วนต่างๆ ของร่างกายที่เมื่อก่อนเคยมีและบัดนี้ได้หายไปแล้ว แต่ก็มีใช้เป็นข้อพิสูจน์ว่ามนุษย์เป็นสิ่งจำพวกชั่วคราวและมีใช้จำพวกพิเศษแต่มันแสดงอย่างมากที่สุดว่าแบบ รูปร่าง และส่วนต่างๆ ของมนุษย์ได้เจริญก้าวหน้ามา มนุษย์ได้เป็นจำพวกพิเศษอยู่เสมอ—เป็นมนุษย์มิใช่สัตว์ – จากหนังสือ Some Answered Questions

เมื่อพูดถึงประวัติของอาดัมและอีวา พระอับดุลบาฮากล่าวไว้ว่า :-

“ถ้าเรายกเอาเรื่องนี้มาในแง่ความหมายภายนอกตามความเข้าใจของคนส่วนมากมันก็เป็นเรื่องประหลาดจริงๆ ที่ปัญญามนุษย์จะสามารถเข้าใจยอมรับหรือคาดคะเนได้เพราะเหตุการณ์รายละเอียดคำพูดและคำดำหนิเช่นนั้นไม่เหมือนกับเหตุการณ์รายละเอียดคำพูดและคำดำหนิของผู้ฉลาดเฉลียวเลย ยิ่งพระผู้เป็นเจ้าพระผู้ทรงจัดสกลโลกอันมีรูปลักษณ์ในแบบอันสมบูรณ์ยิ่งพร้อมทั้งชาวโลกผู้อาศัยมากมายเหลือคณานับอย่างมีระเบียบมีพลังและความสมบูรณ์อันแท้จริงแล้วยังไม่ทรงกระทำเลย...”

“ฉะนั้นเราจะต้องคิดว่าเรื่องอาดัมและอีวาผู้กินผลไม้จากต้นไม้และถูกขับไล่ออกไปจากสวนสวรรค์เป็นแต่เพียงสัญลักษณ์ (นิทาน) เท่านั้น เรื่องนี้มีความลึกลับน่าพิศวงยิ่งและมีความหมายของสกลโลกอยู่และจะอธิบายเรื่องนี้ได้อย่างน่าอัศจรรย์หลายประการ” – จากหนังสือ Some Answered Questions

ร่างกายและวิญญาณ

คำสอนของศาสนาบาไฮเกี่ยวกับร่างกายและวิญญาณรวมทั้งชีวิตภายหลังความตายสอดคล้องต้องกับผลวิจัยทางจิตคือสอนตามที่เราได้อ่านมาแล้วในหนังสือเล่มนี้ว่าความตายเป็นแต่เพียงการเกิดใหม่ โดยแท้จริงเป็นการละทิ้งจากที่คุมขังทางร่างกายไปสู่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่กว่า และความก้าวหน้าในชีวิตใหม่ไม่มีขอบเขตจำกัด นักวิทยาศาสตร์ได้รวบรวมหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ไว้มากมายซึ่งเป็นความเห็นของผู้ที่ค้นคว้าอย่างมีจิตใจเที่ยงตรง หลักฐานนี้แสดงให้เห็นอย่างไม่ต้องสงสัยเลยว่าชีวิตภายหลังความตายเป็นความจริงและวิญญาณมีความรู้สึกได้มีชีวิตอยู่ต่อไปและยังคงกระทำหน้าที่แม้จะได้ออกจากร่างกายไปแล้ว ดังที่ เอฟ.ดับบลิว.เฮช ไมเออร์สกล่าวในหนังสือ Human Personality (ฮิวแมนเพอซันแนลลิตี้) ซึ่งเป็นงานชิ้นหนึ่งที่สรุปการสำรวจค้นคว้าต่างๆ ของสมาคมวิจัยทางจิตใจว่า :-

“จากการสังเกตการทดลองและการวินิจฉัยทำให้มีผู้ค้นคว้าจำนวนมากรวมทั้งตัวข้าพเจ้าด้วย ในเรื่องความเชื่อในการติดต่อโดยตรงหรือทางจิตไม่เพียงแต่ระหว่างจิตมนุษย์ที่ยังมีชีวิตอยู่ในโลกเท่านั้นแต่ระหว่างจิตหรือวิญญาณของบุคคลที่ยังอยู่ในโลกและที่ตายไปแล้ว การค้นพบเช่นนั้นเป็นการเปิดประตูไปสู่ความเข้าใจด้วย...

“ในระหว่างความหลือกลองและการลงตนเองความคดโกงและการลงตา เราได้พิสูจน์หลักฐานอันแท้จริงจากผู้ตายไปแล้ว...

“เราสามารถสร้างทฤษฎีบางอย่างขึ้นได้ชั่วคราวเกี่ยวกับวิญญาณหลายดวงของผู้ที่ตายไปแล้วซึ่งเราได้พบโดยการค้นคว้าและทำให้เราเข้าใจโดยบังเอิญ ข้อแรกและข้อสำคัญอย่างน้อย—มีเหตุผลที่จะเชื่อว่าสภาพของดวงวิญญาณเหล่านั้นคือสภาพการก้าวหน้าที่มีรู้จักสิ้นสุดในทางปัญญาและในความรักสิ่งใดที่เขารักในโลกมนุษย์เขาก็ยังคงรักอยู่และยิ่งกว่านั้นความรักอันสูงสุดของเขาซึ่งแสดงออกในทางบูชาและนมัสการยังคงมีอยู่ในโลกของเขา ในสายตาของเขาความชั่วมิใช่เป็นสิ่งเลวทรามแต่ทำให้เราเป็นทาส ความชั่วมิได้มีรูปร่างเป็นมารร้ายแต่อย่างใดมันเป็นความบาปชนิดหนึ่งที่แยกวิญญาณนั้นออกจากวิญญาณที่สูงกว่าซึ่งพยายามจะช่วยให้วิญญาณที่ไม่สมบูรณ์นั้นเป็นอิสระ ไม่ต้องลงโทษด้วยไฟนรก ความสำนึกดีชั่วในตนเองและความใกล้ชิดหรือห่างไกลของเพื่อนวิญญาณเป็นการลงโทษและรางวัลของเขาเพราะว่าในโลกนั้นความรักเป็นเครื่องทำให้ตนดีขึ้นอย่างแท้จริง การติดต่อกับนักบุญมิใช่เป็นเครื่องประดับแห่งชีวิตนิรันดร์เท่านั้นแต่เป็นสิ่งทำให้มีชีวิตนิรันดร์ด้วย ตรงกันข้ามตามกฎแห่งการติดต่อทางจิตปรากฏว่าการติดต่อนั้นมีประโยชน์แก่เราในโลกนี้และในปัจจุบันแม้ขณะนี้ความรักของวิญญาณที่จากไปแล้วก็ให้สิ่งที่เราขอร้อง แม้บัดนี้ความรำลึกด้วยความรักของเราที่ส่งเสริมและให้กำลังแก่วิญญาณดวงนั้นให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นเพราะว่าความรักนั้นคือการนมัสการชนิดหนึ่ง”

การสอดคล้องต้องกันในทัศนะนี้อันได้ค้นพบจากการค้นคว้าวิจัยอย่างละเอียดถี่ถ้วนทางด้านวิทยาศาสตร์กับคำสอนของพระบาฮาอุลลาห์เป็นสิ่งที่น่าพิศวงจริงๆ

เอกภาพของมนุษย์

“ท่านทั้งหลายเป็นผลไม้จากต้นไม้เดียวกันเป็นใบไม้จากกิ่งไม้เดียวกันและเป็นดอกไม้จากสวนเดียวกัน” นี่เป็นพระโอวาทอันเป็นคุณลักษณะอันพิเศษของพระบาฮาอุลลาห์และพระโอวาทอีกข้อหนึ่งที่คล้ายคลึงกันคือ “มนุษย์ไม่ควรจะภาคภูมิใจในอันที่จะรักแต่ประเทศชาติของตนแต่ควรจะภาคภูมิใจในการที่จะรักใคร่เพื่อนมนุษย์ทั่วโลก” เอกภาพ—เอกภาพของมนุษย์และสิ่งทั้งหมดของพระผู้เป็นเจ้า—คือความสำคัญ

แห่งคำสอนของพระองค์ ข้อนี้ก็นั้นแหละที่จะเห็นได้ว่าศาสนาและวิทยาศาสตร์อันแท้จริงสอดคล้องต้องกัน
ทุกๆ ชั้นอันก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์จะเห็นความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสกลโลกและการเกี่ยวข้องกัน
ของส่วนต่างๆ ชัดแจ้งขึ้นทุกที วงการของนักดาราศาสตร์ไม่สามารถจะแยกออกจากวงการของนักฟิสิกส์ได้
และวงการของนักฟิสิกส์ก็อยู่ในเขตของนักเคมีวงการของนักเคมีก็อยู่ในเขตของนักชีววิทยาวงการของนัก
ชีววิทยาก็อยู่ในเขตของนักจิตวิทยาและอื่นๆ อีก การค้นพบสิ่งใหม่ๆ ในวงการหนึ่งก็เปิดทางไปสู่วงการ
อื่นๆ ดังที่วิชาฟิสิกส์ได้แสดงถึงอาณาภาพทุกๆ ชั้นในจักรวาลดึงดูดและมีอิทธิพลต่ออาณาภาคอื่นๆ ทุกชั้นไม่
ว่าจะเล็กน้อยและอยู่ไกลเพียงใด เช่นเดียวกับที่วิชาทางจิตกำลังพบว่าจิตวิญญาณทุกๆ ดวงในจักรวาล
กระทบกระเทือนและมีอิทธิพลต่อดวงวิญญาณดวงอื่นๆ ทุกดวง ในหนังสือ “Mutual Aid” (มิวชวล เอ็ด)
ของเจ้าชายโครพอตकिनแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่าแม้ในหมู่พวกสัตว์ที่ต่ำกว่ามนุษย์การช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันก็จำเป็นอย่างแท้จริงที่จะทำให้มีชีวิตอยู่ต่อไป ส่วนกรณีของมนุษย์ความก้าวหน้าของอารยธรรม
ขึ้นอยู่กับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันแทนการเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน คำว่า “บุคคลเพื่อส่วนรวมและส่วนรวมเพื่อ
บุคคล” เป็นหลักอันเดียวเท่านั้นที่ประชาคมมนุษย์จะเจริญก้าวหน้าไปได้

ยุคแห่งความสามัคคี

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแสดงว่าขณะนี้เราอยู่ในเวลารุ่งอรุณแห่งยุคใหม่ของประวัติศาสตร์
มนุษยชาติแล้ว แต่ก่อนนี้นักอินทรีย์น้อยแห่งมนุษยชาติเกาะแน่นอยู่กับรังเก่าในภูผาแข็งแห่งความเห็นแก่
ตัวและวัตถุนิยม มันเคยคิดและขลาดที่จะใช้ปีกของมันมันเคยปรารถนาอย่างเหนียวแน่นที่จะได้สิ่งที่ยังไม่
เคยได้ ยิ่งกว่านั้นมันยังไม่พอใจที่คุมขังแห่งความเชื่อถือเก่าแก่ แต่ยุคแห่งการกักขังได้สิ้นสุดลงแล้วและนก
น้อยสามารถจะเหินบินด้วยศรัทธาและเหตุผลไปในอาณาจักรแห่งความรักทางธรรมและสัจจะอันอยู่สูง
เหนือกว่า มันจะไม่เกาะแน่นอยู่กับโลกอีกดังเช่นแต่ก่อนเช่นเมื่อครั้งที่ปีกยังไม่เติบโตแต่จะบินสูงขึ้นเมื่อมัน
ปรารถนาไปสู่ขอบเขตแห่งทัศนะอันกว้างและอิสรภาพอันงดงาม อย่างไรก็ตามมีอีกสิ่งหนึ่งที่เป็น การบิน
ของมันจะต้องมันคงและแน่นอนหรือไม่และปีกทั้งสองของมันไม่เพียงแต่จะต้องแข็งแรงเท่านั้นหากจะต้อง
ทำงานอย่างสอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์อีกด้วย ดังที่พระอับดุลบาฮากล่าวไว้ :-

“มันจะบินด้วยปีกข้างเดียวไม่ได้ถ้ามันพยายามบินด้วยปีกด้านศาสนาแต่เพียงข้างเดียวก็จะ
โผล่ไปสู่โคลนตมแห่งความเชื่อถือที่ผิดๆ และถ้ามันพยายามจะบินด้วยปีกวิทยาศาสตร์แต่ข้าง
เดียวก็จะลงไปสู่ปลักแห่งวัตถุนิยม” – จาก สุนทรพจน์ที่กรุงปารีส

ความสอดคล้องต้องกันอย่างสมบูรณ์ระหว่างวิทยาศาสตร์และศาสนาเป็นสิ่งที่จำเป็นแห่งชีวิตที่สูงกว่าของมนุษยชาติ เมื่อสิ่งนี้ประสบความสำเร็จและดี ๆ ทุกคนได้รับการฝึกสอนไม่เพียงแต่ศึกษาทางวิชาการและอักษรศาสตร์ต่าง ๆ เท่านั้นแต่จะต้องศึกษาความรักในมนุษยชาติและยินยอมสยบต่อพระประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้าด้วยใจเบิกบานยินดี ดังที่ได้ปรากฏในความก้าวหน้าแห่งพัฒนาการและคำสั่งขององค์ศาสดาทั้งปวง เมื่อถึงเวลานั้นแล้ว—และจะไม่ก่อนเวลานั้นเป็นอันขาด—อาณาจักรแห่งพระผู้เป็นเจ้าก็จะมาถึงและพระประสงค์ของพระองค์ก็จะสมบูรณ์ในโลกมนุษย์ดุจดังที่เป็นอยู่ในโลกสวรรค์ เมื่อถึงเวลานั้นแล้ว—ซึ่งจะไม่ก่อนเวลานั้นอย่างแน่นอน—สันติภาพถาวรอันยิ่งใหญ่ก็จะแผ่ร่มเงาขึ้นในพื้นที่พิภพนี้

พระอับดุลบาฮากล่าวว่ :-

“เมื่อศาสนากำจัดความเชื่อถืออย่างผิด ๆ ขนบธรรมเนียมและศรัทธาอันไม่เข้ากับเหตุผลออกไปเสียได้ เมื่อศาสนาสอดคล้องต้องกับวิทยาศาสตร์แล้วก็จะมีอำนาจอันยิ่งใหญ่ในโลกที่จะทำให้มนุษย์รวมเข้าด้วยกันและทำให้สะอาดผ่องแผ้ว อำนาจนี้จะกวาดล้างสงครามความขัดแย้งและการต่อสู้ไปได้ ครั้นแล้วมนุษย์ทั้งมวลก็จะรวมกันเข้าภายใต้อำนาจแห่งความรักของพระผู้เป็นเจ้า”
— จาก สุนทรพจน์ที่กรุงปารีส